

גילוי דעת (SFVS) מספר 12 של IAVFA:

**חישוב רכבים ונכסים והתחייבויות פיננסיים במסגרת
החלופה לאיזון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב
למועד הקרע, לעניין איזון משאבים בין בני זוג**

מהו פורום הפרקטיקנים?

פורום הפרקטיקנים הינו "שולחן עגול" של מעריכי שווי, שהוקם על ידי לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) במטרה לייצר שיח מקצועי ובמה לשיתוף ידע ולהחלפת דעות בסוגיות יומיומיות הנמצאות על שולחנו של מעריך השווי בישראל. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, סיכומי הדיונים מופצים לחברי הלשכה ולציבור הרחב ומהווים גילויי דעת מטעם הלשכה המשקפים את עמדתה הרשמית.

הפצת גילויי הדעת ואימוצם על ידי מוסמכי הלשכה ומעריכי שווי בכלל מיועדים להביא להכרה מצד הרשויות בתחום הערכת השווי ולקביעת סטנדרטים מקצועיים כפי שקיימים בחו"ל, בדגש על ארה"ב. לפיכך, אנו מקווים שגילויי הדעת יהוו פרקטיקה מיטבית בישראל ויאומצו על ידי כלל העוסקים בתחום.

תאריך: דצמבר 2017

חברי צוות המשימה

פרופ' רמי יוסף, אקטואר – יו"ר הצוות, מוכר כמומחה בינלאומי בתחום האקטואריה, בעל תואר PhD באקטואריה מאוניברסיטת חיפה, מכהן כנשיא לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA), כפרופ' לאקטואריה ומימון וכיו"ר ההתמחויות במימון ובמימון וביטוח במחלקה למנהל עסקים באוניברסיטת בן גוריון בנגב ומשמש כבעליו של משרד הייעוץ "פרופ' רמי יוסף - ייעוץ אקטוארי, פנסיוני וכלכלי" המייעץ לחברות וגופים מובילים במשק וביניהם למשרד האוצר, בנק ישראל, המוסד לביטוח לאומי, קרנות פנסיה, חברות ביטוח ומשרדי עו"ד. פרופ' יוסף נחשב לאחד מארבעת המומחים המובילים מטעם בתי המשפט בישראל לתחום הנזיקין. פרופ' רמי יוסף מחזיק בהסמכות מעריך שווי מימון תאגידי (CFV), מעריך שווי מימון כמותי (QFV), מודליסט פיננסי וכלכלי (FEM), אקטואר סיכוני שוק (MRA), אקטואר סיכוני אשראי (CRA), אקטואר סיכונים תפעוליים (ORA), אקטואר סיכוני השקעות (IRA), אקטואר סיכוני חיים (LRA) ואקטואר סיכונים פנסיוניים (PRA) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ובעל דיפלומה בטכניקות אקטואריות (DAT) מטעם אוניברסיטת CITY בלונדון.

מר משה טריקה, אקטואר – סגן יו"ר הצוות, בעל תואר MA בסטטיסטיקה מאוניברסיטת חיפה, מכהן כאחראי תחום אקטואריית סיכוני חיים וסיכונים פנסיוניים בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמש כיועץ אקטוארי, פנסיוני ופיננסי עצמאי. מר משה טריקה מחזיק בהסמכות אקטואר סיכוני חיים (LRA) ואקטואר סיכונים פנסיוניים (PRA) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA), בעל דיפלומה במדעי האקטואריה מאוניברסיטת חיפה ובעל רישיון יועץ פנסיוני מטעם משרד האוצר.

מר יוסי דקל, אקטואר – חבר הצוות, בעל תואר MBA במימון מאוניברסיטת חיפה, מכהן כאחראי תחום הערכות השווי לצרכים משפטיים בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמש כמייסד ומנכ"ל משרד הייעוץ הכלכלי k.o. Dekel & Co. מר יוסי דקל מחזיק בהסמכות מעריך שווי מימון תאגידי (CFV), אקטואר סיכוני חיים (LRA) ואקטואר סיכונים פנסיוניים (PRA) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל

(IAVFA), בעל הסמכת חתם מורשה בביטוח חיים (CLU) מטעם ה- American College והמכללה לביטוח בישראל ובעל רישיונות מטעם משרד האוצר בכל תחומי הביטוח.

רו"ח ליטל נאור, אקטוארית – חברת הצוות, בעלת רישיון ראיית חשבון בישראל, מכהנת כסמנכ"לית לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמשת כשותפה במשרד שניידר, נאור ושות' רואי חשבון. רו"ח ליטל נאור מחזיקה בהסמכות מעריכת שווי מימון תאגידי (CFV), מעריכת שווי מימון כמותי (QFV), מודליסטית פיננסית וכלכלית (FEM), אקטוארית סיכונים תפעוליים (ORA), אקטוארית סיכוני חיים (LRA) ואקטוארית סיכונים פנסיוניים (PRA) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA).

מר רועי פולניצר, אקטואר – חבר הצוות, בעל תואר MBA במימון מאוניברסיטת בן גוריון בנגב, מכהן כמנכ"ל לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמש כבעליו של משרד הייעוץ הכלכלי "שווי פנימי – מעריכי שווי בלתי תלויים". מר רועי פולניצר מחזיק בהסמכות מעריך שווי מימון תאגידי (CFV), מעריך שווי מימון כמותי (QFV), מודליסט פיננסי וכלכלי (FEM), אקטואר סיכוני שוק (MRA), אקטואר סיכוני אשראי (CRA), אקטואר סיכונים תפעוליים (ORA), אקטואר סיכוני השקעות (IRA), אקטואר סיכוני חיים (LRA) ואקטואר סיכונים פנסיוניים (PRA) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA), בעל הסמכת מנהל סיכונים פיננסיים (FRM) מטעם האיגוד העולמי למומחי סיכונים (GARP) ובעל הסמכת מנהל סיכונים מוסמך (CRM) מטעם האיגוד הישראלי למנהלי סיכונים (IARM).

רו"ח (עו"ד) ברק טובי – חבר הצוות, בעל הכשרה כפולה (CPA & Adv) ובוגר המסלול המשולב במשפטים (LL.B) ומנהל עסקים (B.A). ברק הינו מנהל תחום ביקורות מיוחדות וביקורת חקירתית במשרד אודיט בקרה וביקורת, עוסק בין היתר, בניהול סיכונים ובניתוח נתונים ופעילויות עיסקיות, וכן עורך חוות דעת כמומחה (לרבות מטעם בתי משפט) בנוגע לסכסוכים פיננסיים-עסקיים, כגון: מעילות, הונאות, בירור נסיבות קריסת חברות, איזון משאבים ועוד.

מר נתנאל חסון, מעריך שווי – חבר הצוות, בעל תואר MBA במימון מהאוניברסיטה העברית מכהן כאחראי תחום אנליזות ומחקר לשוק ההון בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמש משמש כמנהל תחום האשראי של קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ, מרצה בקורסים בניתוח דוחות כספיים ומימון במכללה למנהל - המסלול האקדמי ובקורסים בניתוח ניירות ערך ומכשירים פיננסיים, ניהול תיקים, סטטיסטיקה ומימון באקדמיה לפיננסים של BDO זיו האפט (לשעבר מכללת מגדל שוקי הון). מר נתנאל חסון מחזיק בהסמכת מעריך שווי מימון תאגידי (CFV) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ובעל רישיון מנהל תיקים מטעם הרשות לניירות ערך.

מר דויד מור, אקטואר – חבר הצוות, בעל תואר MBA במימון מהאוניברסיטה העברית, מכהן כאחראי תחום אקטואריית סיכוני השקעות בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמש כבעליו של משרד הייעוץ הכלכלי "דויד מור - ייעוץ פיננסי". מר דויד מור מחזיק בהסמכות מעריך שווי מימון כמותי (QFV), אקטואר סיכוני שוק (MRA), אקטואר סיכוני אשראי (CRA), אקטואר סיכונים תפעוליים (ORA) ואקטואר סיכוני השקעות (IRA) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ובעל רישיון מנהל תיקים מטעם הרשות לניירות ערך.

רו"ח לירון דורי – חברת הצוות, בעלת תואר MBA במימון פיננסי מאוניברסיטת תל אביב, מכהנת כאחראית תחום הערכות שווי לצרכי דיווח כספי בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) ומשמשת כבעלים של לירון דורי, משרד ראיית חשבון. רו"ח לירון דורי חברת לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA) מספר 1084 ובעלת רישיון ראיית חשבון בישראל.

א. רקע (הפרקטיקה הנוהגת)

1. הפרקטיקה הנהוגה לחישוב שווי רכב נכון למועד הקרע

בדוגמא שלהלן מועד הקרע הינו יום ה- 31.01.2013. כל האמור על בת הזוג חל גם על בן הזוג ולהיפך.

(I) דוגמא א' – הרכב של מר ישראלי

הרכב על שם הבעל הוא רכב פרטי מדגם סיטרואן פיקסו – C4, אוטומאט, יד שנייה מליסינג, מועד עלייה לכביש 10/2010, נפח מנוע 1,600 סמ"ק, קילומטראז' ב- 31/01/2013: בערך 120,000 קילומטר.

שני הצדדים מסרו שהרכב נרכש מליסינג

איזון שווי הרכב נעשה באמצעות מחירון רכב לוי יצחק ליום 31/01/2013

93,000 ₪	על פי מחירון רכב לוי יצחק ל- 31/01/2013 (מועד הקרע), שווי רכב מאותו דגם ב- 1/2010 (מועד עלייה לכביש)
600 ₪	התוספת החודשית, אם העלייה לכביש לא הייתה בינואר 2010 אלא בחודש אחר בשנת 2010
9 חודשים	מספר החודשים ממועד עלייה לכביש במחירון הרכב לוי יצחק (ינואר 2010 במקרה שלפנינו דנן) ועד מועד עלייה לכביש הנקוב ברישיון (אוקטובר 2010 במקרה שלפנינו דנן).
98,400 ₪	סה"כ תוצאת חישוב הביניים למחיר הרכב
-10%	שיעור ירידת ערך בגין רכישה מליסינג
-10%	שיעור ירידת ערך בגין קילומטראז' גבוה
-3%	שיעור ירידת ערך בגין יד שנייה
75,768 ₪	שווי הרכב נכון למועד הקרע

לפיכך, היתרה המחושבת למועד הקרע שנצברה בשיתוף ברכב של מר ישראלי, נאמדה

בכ- 75,768 ₪

בהנחה שמר ישראלי העביר את הרכב על שמו ב- 10/2010, התחתן ב- 4/08/1991 ומועד הקרע נקבע כ- 31/01/2013, הרי שיחס השיתוף ברכב של הבעל שווה ל- 100%.

חלק בת הזוג ביתרה המחושבת שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע, בהתחשב ביחס השיתוף יחושב כדלקמן:

$$75,768 \text{ ₪} \times 50\% \times 100\% = 37,884 \text{ ₪}$$

(II) **דוגמא ב' – הרכב של גב' ישראלי**

הרכב על שם האישה הינו רכב פרטי מדגם דיהטסו סיריון, אוטומאט, יד ראשונה, שנת ייצור 2008, נפח מנוע 1,300 סמ"ק, קילומטראז' ב- 31/01/2013: בערך 150,000 קילומטר.

איזון שווי הרכב נעשה באמצעות מחירון רכב לוי יצחק ליום 31/01/2013

על פי מחירון רכב לוי יצחק ל- 31/01/2013 (מועד הקרע), מחיר רכב מאותו דגם עם שנת ייצור 2008	50,000 ₪
שיעור ירידת ערך בגין קילומטראז' גבוה	-10%
שיעור ירידת ערך בגין יד ראשונה	-1%
שווי הרכב נכון למועד הקרע	45,500 ₪

לפיכך, היתרה המחושבת למועד הקרע שנצברה בשיתוף ברכב של גב' ישראלי, נאמדה **בכ- 45,500 ₪**

בהנחה שגב' ישראלי העבירה את הרכב על שמה בשנת 2008, התחתנה ב- 4/08/1991 ומועד הקרע נקבע כ- 31/01/2013, הרי שיחס השיתוף ברכב של האישה שווה ל- 100%.

חלק בן הזוג ביתרה המחושבת שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע, בהתחשב ביחס השיתוף יחושב כדלקמן:

$$45,500 \text{ ₪} \times 50\% \times 100\% = 22,750 \text{ ₪}$$

לדעת הלשכה, הדוגמא לעיל הן השיטה הנכונה ביותר לחישוב שווי רכבים לצורך איזון משאבים בין בני זוג עקב גירושין.

ב. סוגיות עיקריות

1. איזון רכב בסכום בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע
2. איזון חשבון עו"ש בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע
3. איזון כרטיס אשראי בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע
4. איזון איזון פיקדון/חיסכון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע
5. איזון איזון הלוואה/משכנתא בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע
6. איזון נייר ערך/מכשיר פיננסי בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

ג. סיכום (הפרקטיקה המומלצת על ידי הלשכה)

לעניין איזון רכבים, הלשכה בדעה כי על האקטואר לבקש מהצדדים להמציא לו רישיון רכב עם הפרטים הבאים: סוג הרכב, דגם הרכב, אוטומאט/ידני, איזה יד, מועד עלייה לכביש, נפח מנוע וקילומטראז' למועד הקרע וכי חישוב שווי הרכב יעשה לפי מחירון הרכב של לוי יצחק.

לעניין איזון חשבונות עו"ש על האקטואר לקבל מסמך מהבנק על היתרות נכון למועד הקרע המדוייק. התגבשה פרקטיקה לפיה האקטואר מאזן משכורות שהופקדו בחשבון בן/בת הזוג לאחר מועד הקרע בגין עבודתם בחודש הקרע כהקבלה לכך שהוא מוסיף לדוח הרבעוני לעמית בקרן פנסיה את הפקדות המעסיק והעובד בגין חודש הקרע המופקדים בקופה/קרן לאחר מועד הקרע. חשוב להבין כי איזון משאבים אינו כולל איזון משכר עבודה. מבדיקת פסיקות של בית המשפט העליון כמו גם פסיקות של בתי משפט למשפחה עולה כי משכורות לא מאזנים. אלא אם היה משהו חריג מאוד.

לעניין איזון משכנתאות, הלוואות, פיקדונות, חיסכונות ותיק ניירות ערך על האקטואר לקבל מסמך מהבנק על היתרות נכון למועד הקרע המדוייק.

לעניין איזון כרטיסי אשראי, התגבשה פרקטיקה לפיה האקטואר מבקש מהצדדים להמציא לו פירוט עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי הנרשמים בחשבונות בנק על שמם, לתקופה שבין חודש לפני מועד הקרע ועד חודש אחרי מועד הקרע ולאחר מכן האקטואר מחשב את סה"כ העסקאות שחויבו בחשבון בן/בת הזוג לאחר מועד הקרע בגין עסקאות שבוצעו עד מועד הקרע וזוקף מחצית לחובת בת/בן הזוג. לדעת הלשכה, אל לו לאקטואר להיכנס לעניין כרטיסי האשראי הואיל והוא לא 'יצא מזה', כלומר, צד אחד יגיד שקנה דברים הביתה והשני יגיד שזה לטובתו האישית- כך שהאקטואר לא יצא מזה. המלצת הלשכה לעניין איזון כרטיסי אשראי היא שהאקטואר יבקש קבל לידיו מסמך מהבנק על היתרות נכון למועד הקרע המדוייק. על האקטואר לכתוב רק את היתרות ולתת לבני הזוג לריב בבית המשפט/בבית הדין.

1. איזון רכב בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

1.1. על האקטואר לבקש מכל אחד מבני הזוג להמציא לו רישיונות רכב, של הרכבים הרשומים על שמו, הכוללים את הפרטים הבאים:

- א. סוג הרכב
- ב. דגם הרכב
- ג. תיבת הילוכים אוטומטית/ידנית
- ד. מספר יד
- ה. מועד עלייה לכביש/שנת ייצור
- ו. נפח מנוע

1.2. על האקטואר לשאול את בן הזוג שעל שמו רשום הרכב האם הרכב נרכש מליסינג או חברת השכרת רכב או לא, ואם כן עליהם להמציא לו אישור לכך.

1.3. על האקטואר לבדוק האם הרכב רשום על שם נכה לצורך ניכוי המס בקביעת שווי הרכב.

1.4. על האקטואר לבקש מבן הזוג שעל שמו רשום הרכב אישור רשמי לקילומטראז' שעשה הרכב להערכתו נכון למועד הקרע ואת הקילומטראז' שלו למועד האישור.

1.5. במידה ובן הזוג טוען כי הרכב היה במועד הקרע במצב מכאני גרוע ובמידה ומחירון הרכב איננו מתייחס למצב מכני ספציפי לרכב מסוים, הרי שעל אותו בן הזוג להמציא לאקטואר הערכת שמאי רכב מתאימה לרכבו, הנכונה למועד הקרע.

1.6. על מנת לחשב את חלקה של בת הזוג ברכב על שמו של בן הזוג, על האקטואר לבצע חישוב המורכב מ- 4 שלבים.

1.7. שלב 1- חישוב שווי הרכב לפי מחירון רכב לוי יצחק למועד הקרע, אשר יסומן ב- V.

1.8. שלב 2- אמידת אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף. אחוז השיתוף ברכב מחושב כיחס שבין תקופת הנישואין (התקופה שממועד הנישואין ועד למועד הקרע) לבין תקופת הבעלות על רכב (ממועד העברת הבעלות על הרכב על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע), כאשר במידה ותקופת הנישואין עולה על תקופת הבעלות על רכב או אז אחוז השיתוף שווה ל- 100%.

1.9. להלן נוסחת האקטואר לחישוב אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$SP_{Car} = \text{Min}\{(N/M); 100\%\}$$

כאשר:

- SP_{Car} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- N משך הזמן בשנים ממועד הנישואין ועד מועד הקרע
- M משך הזמן בשנים ממועד העברת הבעלות על הרכב על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע

1.10. **שלב 3- קביעת השיעור להעברה לבת הזוג.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$TR_{Car} = SP_{Car} \cdot 50\%$$

כאשר:

- TR_{Car} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- SP_{Car} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

1.11. **שלב 4- קביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע (משמאל לימין):

$$WPV_{Car}^{Discounted} = V_{Car} \cdot TR_{Car}$$

כאשר:

- $WPV_{Car}^{Discounted}$ חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע
- V_{Car} ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- TR_{Car} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

2. איזון חשבון עו"ש בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

2.1. על האקטואר לבקש מכל אחד מבני הזוג להמציא לו רשימה של כל חשבונות הבנק שהתנהלו על שמו במועד הקרע הכוללת:

- א. שם הבנק ומספרו
- ב. שם הסניף ומספרו
- ג. מספר החשבון
- ד. האם נסגר או לא (ואם לטענתו "נסגר" עליו להוכיח את טענתו ולספק מסמכים לכך)
- ה. האם קיים כרטיס אשראי שהחייבים בגין עסקאות בו נרשמות בחשבון זה, ואם כן מה מספרו

2.2. עבור כל חשבון על בן הזוג להמציא לאקטואר מסמך רשמי של הבנק בדבר אישור יתרות עו"ש, יתרות מט"ח, ניירות ערך, חסכונות, הלוואות וכל נכס או התחייבות אחרים לתקופה שבין חודש לפני מועד הקרע ועד חודש אחרי מועד הקרע.

2.3. על האקטואר לקחת את היתרה המדוייקת של בעל החשבון במועד הקרע, הנקובה במסמך רשמי של הבנק, ולזקוף מחצית ממנה לזכות בן הזוג.

2.4. הלשכה מצאה כי התפתח נוהג לא מקובל לפיו האקטואר מאזן את משכורות הצדדים בגין חודש הקרע אשר הופקדו לאחר מועד הקרע.

2.5. הלשכה קבעה חד משמעית שמשכורות לא מאזנים, בכפוף לפסיקות בית המשפט העליון ופסיקות ובתי המשפט לענייני משפחה בנוגע לפירוט של מה מאזנים ומה לא. למעשה הלשכה "מיישרת קו" עם החלטות בתי המשפט ולא נותנת דרור לאקטואר לחשוב האם לאזן או לא.

2.6. אל לו לאקטואר להיכנס לנושא העו"ש, אחרת לא יצא מזה. לאמור- צד אחד יגיד שמשך כסף בידעתו ובהסכמתו של הצד השני בעוד שהצד השני יגיד שלא ידע על כך ובוודאי שלא נתן את הסכמתו לכך.

2.7. הלשכה קבעה כי על האקטואר לרשום את היתרה המדוייקת בעו"ש במועד הקרע ובמידה ויש לקבל החלטות שיפוטיות, להשאירן להחלטת בית המשפט.

2.8. עם זאת, הוועדה קבעה כי העברות כספים חריגות, בפרט בסמוך למועד הקרע - יש לאזן. כך למשל אם עולות טענות כי בחודש שקדם למועד הקרע היו משיכות מחשבון על שם בן הזוג בסכומים העולים על 5,000 ₪ ומבדיקה של האקטואר עולה כי ב- 5 החודשים שקדמו למועד הקרע לא היו משיכות מחשבון זה בסכומים שעלו על אלף ש"ח לחודש, או אז על האקטואר לכתוב כהאי ליסנא:

"נדרשת הכרעה שיפוטית באם יש לאזן סכומים אלו ולזקוף לטובת מר/גברת סך של XXX (קרי, מחצית מסך המשיכות החריגות מחשבון בן הזוג בסמוך למועד הקרע), מעבר לאמור בחוות דעתי, אם לאו. למען הסר ספק יובהר כי לא אוזנו סכומים אלו בחוות דעתי.

2.9. על מנת לחשב את חלקה של בת הזוג בחשבון העו"ש על שמו של בן הזוג, על האקטואר לבצע חישוב המורכב מ- 4 שלבים.

2.10. **שלב 1- היתרה המדויקת למועד הקרע, אשר תסומן ב- V.**

2.11. **שלב 2- אמידת אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף.** אחוז השיתוף בחשבון העו"ש מחושב כיחס שבין תקופת הנישואין (התקופה שממועד הנישואין ועד למועד הקרע) לבין תקופת הבעלות על חשבון העו"ש (ממועד פתיחת החשבון על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע), כאשר במידה ותקופת הנישואין עולה על תקופת הבעלות על חשבון העו"ש או אז אחוז השיתוף שווה ל- 100%.

2.12. **להלן נוסחת האקטואר לחישוב אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):**

$$SP_{Bank} = \text{Min}\{(N/M); 100\%\}$$

כאשר:

SP_{Bank} - אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

N - משך הזמן בשנים ממועד הנישואין ועד מועד הקרע

M - משך הזמן בשנים ממועד פתיחת החשבון על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע

2.13. שלב 3- קביעת השיעור להעברה לבת הזוג. להלן נוסחת האקטואר לקביעת השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$TR_{Bank} = SP_{Bank} \cdot 50\%$$

כאשר:

- TR_{Bank} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

- SP_{Bank} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

2.14. שלב 4- קביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע. להלן נוסחת האקטואר לקביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע (משמאל לימין):

$$WPV_{Bank}^{Discounted} = V_{Bank} \cdot TR_{Bank}$$

כאשר:

- $WPV_{Bank}^{Discounted}$ חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע

- V_{Bank} ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

- TR_{Bank} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

3. איזון כרטיס אשראי בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

3.1. על האקטואר לבקש מכל אחד מבני הזוג להמציא לו רשימה של כל כרטיסי האשראי שהיו על שמו במועד הקרע הכוללת:

- א. מספר כרטיס האשראי
- ב. שם הבנק ומספרו
- ג. שם הסניף ומספרו
- ד. מספר החשבון שבו נרשמים החיובים בגין עסקאות בכרטיס

3.2. עבור כל כרטיס אשראי על בן הזוג להמציא לאקטואר מסמך רשמי של הבנק בדבר פירוט עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי הנרשמים בחשבונות בנק על שמם, לתקופה שבין חודש לפני מועד הקרע ועד חודש אחרי מועד הקרע.

3.3. על האקטואר לקחת את יתרת החיוב המדוייקת של בן הזוג בכל אחד מכרטיסי האשראי במועד הקרע, הנקובה במסמך רשמי של הבנק, ולזקוף מחצית ממנה לחובת בת הזוג.

3.4. אל לו לאקטואר להיכנס למחלוקות בין בני הזוג הנוגעות למטרות ההוצאה בכרטיס אשראי.

3.5. הלשכה קבעה כי על האקטואר לרשום את היתרה המדוייקת לחיוב בכרטיס במועד הקרע במידה ויש לקבל החלטות שיפוטיות, להשאירן להחלטת בית המשפט.

3.6. על מנת לחשב את חלקה של בת הזוג בכרטיס האשראי על שמו של בן הזוג, על האקטואר לבצע חישוב המורכב מ- 4 שלבים.

3.7. שלב 1- היתרה המדוייקת למועד הקרע, אשר תסומן ב- V.

3.8. שלב 2- אמידת אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף. אחוז השיתוף בכרטיס האשראי מחושב כיחס שבין תקופת הנישואין (התקופה שממועד הנישואין ועד למועד הקרע) לבין תקופת הבעלות על כרטיס האשראי (ממועד הנפקת כרטיס האשראי על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע), כאשר במידה ותקופת הנישואין עולה על תקופת הבעלות על כרטיס האשראי או אז אחוז השיתוף שווה ל- 100%.

3.9. להלן נוסחת האקטואר לחישוב אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$SP_{Credit} = \text{Min}\{(N/M); 100\%\}$$

כאשר:

- SP_{Credit} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- N משך הזמן בשנים ממועד הנישואין ועד מועד הקרע
- M משך הזמן בשנים ממועד הנפקת כרטיס האשראי על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע

3.10. **שלב 3- קביעת השיעור להעברה לבת הזוג.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$TR_{Credit} = SP_{Credit} \cdot 50\%$$

כאשר:

- TR_{Credit} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- SP_{Credit} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

3.11. **שלב 4- קביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע (משמאל לימין):

$$WPV_{Credit}^{Discounted} = V_{Credit} \cdot TR_{Credit}$$

כאשר:

- $WPV_{Credit}^{Discounted}$ חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע
- V_{Credit} ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- TR_{Credit} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

4. איזון פיקדון/חיסכון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

4.1. על האקטואר לבקש מכל אחד מבני הזוג להמציא לו רשימה של כל הפיקדונות/החיסכונות שהתנהלו על שמו במועד הקרע הכוללת:

- א. שם הבנק ומספרו
- ב. שם הסניף ומספרו
- ג. מספר החשבון
- ד. סוג הפיקדון/החיסכון
- ה. מתי נפתח הפיקדון/החיסכון

4.2. עבור כל פיקדון/חיסכון על בן הזוג להמציא לאקטואר מסמך רשמי של הבנק בדבר אישור יתרת פיקדון/חיסכון מדוייקת למועד הקרע.

4.3. על האקטואר לקחת את יתרת הפיקדון/החיסכון המדוייקת של בן הזוג בכל אחד מחשבונות הבנק במועד הקרע, הנקובה במסמך רשמי של הבנק, ולזקוף מחצית ממנה לזכות בת הזוג.

4.4. על מנת לחשב את חלקה של בת הזוג בפיקדון/חיסכון על שמו של בן הזוג, על האקטואר לבצע חישוב המורכב מ- 4 שלבים.

4.5. שלב 1- היתרה המדוייקת למועד הקרע, אשר תסומן ב- V.

4.6. שלב 2- אמידת אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף. אחוז השיתוף בפיקדון/חיסכון מחושב כיחס שבין תקופת הנישואין (התקופה שממועד הנישואין ועד למועד הקרע) לבין תקופת הבעלות על הפיקדון/החיסכון (ממועד פתיחת הפיקדון/החיסכון על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע), כאשר במידה ותקופת הנישואין עולה על תקופת הבעלות על הפיקדון/החיסכון או אז אחוז השיתוף שווה ל- 100%.

4.7. להלן נוסחת האקטואר לחישוב אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$SP_{Savings} = \text{Min}\{(N/M); 100\%\}$$

כאשר:

- $SP_{Savings}$ אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- N משך הזמן בשנים ממועד הנישואין ועד מועד הקרע
- M משך הזמן בשנים ממועד פתיחת הפיקדון/החיסכון על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע

4.8. **שלב 3- קביעת השיעור להעברה לבת הזוג.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$TR_{Savings} = SP_{Savings} \cdot 50\%$$

כאשר:

- $TR_{Savings}$ השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- $SP_{Savings}$ אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

4.9. **שלב 4- קביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע (משמאל לימין):

$$WPV_{Savings}^{Discounted} = V_{Savings} \cdot TR_{Savings}$$

כאשר:

- $WPV_{Savings}^{Discounted}$ חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע
- $V_{Savings}$ היתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- $TR_{Savings}$ השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

5. איזון הלוואה/משכנתא בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

5.1. על האקטואר לבקש מכל אחד מבני הזוג להמציא לו רשימה של כל הלוואות/משכנתאות שהתנהלו על שמו במועד הקרע הכוללת:

- א. שם הבנק ומספרו
- ב. שם הסניף ומספרו
- ג. מספר החשבון
- ד. סוג ההלוואה/המשכנתא
- ה. מתי נלקחה ההלוואה/המשכנתא

5.2. עבור כל ההלוואה/המשכנתא על בן הזוג להמציא לאקטואר מסמך רשמי של הבנק בדבר אישור יתרת הלוואה/משכנתא מדויקת למועד הקרע.

5.3. על האקטואר לקחת את יתרת ההלוואה/המשכנתא המדויקת של בן הזוג בכל אחד מחשבונות הבנק במועד הקרע, הנקובה במסמך רשמי של הבנק, ולזקוף מחצית ממנה לחובת בן הזוג.

5.4. על מנת לחשב את חלקה של בת הזוג בהלוואה/משכנתא על שמו של בן הזוג, על האקטואר לבצע חישוב המורכב מ- 4 שלבים.

5.5. שלב 1- היתרה המדויקת למועד הקרע, אשר תסומן ב- V.

5.6. שלב 2- אמידת אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף. אחוז השיתוף בהלוואה/משכנתא מחושב כיחס שבין תקופת הנישואין (התקופה שממועד הנישואין ועד למועד הקרע) לבין תקופת הבעלות על ההלוואה/המשכנתא (ממועד הקמת ההלוואה/המשכנתא על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע), כאשר במידה ותקופת הנישואין עולה על תקופת הבעלות על ההלוואה/המשכנתא או אז אחוז השיתוף שווה ל- 100%.

5.7. להלן נוסחת האקטואר לחישוב אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$SP_{Loan} = \text{Min}\{(N/M); 100\%\}$$

כאשר:

- SP_{Loan} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- N משך הזמן בשנים ממועד הנישואין ועד מועד הקרע
- M משך הזמן בשנים ממועד הקמת ההלוואה/המשכנתא על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע

5.8. **שלב 3- קביעת השיעור להעברה לבת הזוג.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$TR_{Loan} = SP_{Loan} \cdot 50\%$$

כאשר:

- TR_{Loan} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- SP_{Loan} אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

5.9. **שלב 4- קביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע.** להלן נוסחת האקטואר לקביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע (משמאל לימין):

$$WPV_{Loan}^{Discounted} = V_{Loan} \cdot TR_{Loan}$$

כאשר:

- $WPV_{Loan}^{Discounted}$ חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע
- V_{Loan} ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- TR_{Loan} השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

6. איזון נייר ערך/מכשיר פיננסי בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע

6.1. לעניין פרסום זה, ניירות ערך כוללים, בין היתר, ומבלי להגביל לכך:

- (I) מניה (רגילה או בכורה) של חברה ציבורית הנסחרת בבורסה
- (II) כתב אופציה (Warrant) נסחר על מניה רגילה של חברה ציבורית הנסחרת בבורסה
- (III) איגרת חוב רגילה (Straight Bobd) ממשלתית/קונצרנית הנסחרת בבורסה
- (IV) איגרת חוב להמרה (Convertible Bobd) של חברה ציבורית הנסחרת בבורסה
- (V) מלווה-קצר-מועד (מק"מ ממשלתי) הנסחר בבורסה
- (VI) נייר ערך מסחרי (Commercial Paper, מק"מ קונצרני) הנסחר בבורסה

6.2. לעניין פרסום זה, מכשירים פיננסיים, כוללים בין היתר, ומבלי להגביל לכך:

- (I) יחידות השתתפות בקרן נאמנות
- (II) אופציות מעו"ף וחוזים עתידיים
- (III) מוצרים מובנים
- (IV) תעודות סל

6.3. על האקטואר לבקש מכל אחד מבני הזוג להמציא לו רשימה של כל ניירות הערך והנכסים הפיננסיים שהתנהלו על שמו במועד הקרע הכוללת (כל האמור להלן על נייר ערך חל גם על נכס פיננסי, ולהיפך):

- א. שם הבנק ומספרו
- ב. שם הסניף ומספרו
- ג. מספר החשבון
- ד. שם נייר הערך
- ה. מתי נרכש נייר הערך
- ו. כמות נייר הערך במועד רכישתו
- ז. שער נייר הערך במועד רכישתו (להלן- **שער עלות**)
- ח. כמות נייר הערך בתיק נכון למועד הקרע
- ט. הכמות שנותרה נכון למועד הקרע
- י. שער אחרון נכון למועד הקרע (סוף יום)

6.4. עבור כל נייר ערך על בן הזוג להמציא לאקטואר מסמך רשמי של הבנק הכולל את שם נייר הערך, שער הנעילה המדויק של נייר הערך במועד הקרע ואת הכמות המדויקת שהוחזקה בו נכון למועד הקרע

6.5. על האקטואר לקחת את יתרת נייר הערך המדויקת של בן הזוג (מכפלת שער הנעילה של נייר הערך במועד הקרע בכמות שהוחזקה בו נכון למועד הקרע) בכל אחד מחשבונות הבנק במועד הקרע, הנקובה במסמך רשמי של הבנק, ולזקוף מחצית ממנה לזכות בן הזוג.

6.6. על מנת לחשב את חלקה של בת הזוג בנייר ערך/מכשיר פיננסי על שמו של בן הזוג, על האקטואר לבצע חישוב המורכב מ- 4 שלבים.

6.7. שלב 1- היתרה המדויקת למועד הקרע, אשר תסומן ב- V.

6.8. שלב 2- אמידת אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף. אחוז השיתוף בנייר ערך/מכשיר פיננסי מחושב כיחס שבין תקופת הנישואין (התקופה שממועד הנישואין ועד למועד הקרע) לבין תקופת הבעלות על נייר הערך/המכשיר הפיננסי (ממועד רכישת נייר הערך/המכשיר הפיננסי על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע), כאשר במידה ותקופת הנישואין עולה על תקופת הבעלות על נייר הערך/המכשיר הפיננסי או אז אחוז השיתוף שווה ל- 100%.

6.9. להלן נוסחת האקטואר לחישוב אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$SP_{Security} = \text{Min}\{(N/M); 100\%\}$$

כאשר:

- $SP_{Security}$ אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- N משך הזמן בשנים ממועד הנישואין ועד מועד הקרע
- M משך הזמן בשנים ממועד רכישת נייר הערך/המכשיר הפיננסי על שמו של בן הזוג ועד למועד הקרע

6.10. שלב 3- קביעת השיעור להעברה לבת הזוג. להלן נוסחת האקטואר לקביעת השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף (משמאל לימין):

$$TR_{Security} = SP_{Security} \cdot 50\%$$

כאשר:

- $TR_{Security}$ השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- $SP_{Security}$ אחוז השיתוף ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

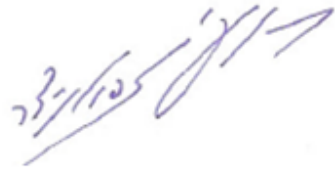
6.11. שלב 4- קביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע. להלן נוסחת האקטואר לקביעת חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע (משמאל לימין):

$$WPV_{Security}^{Discounted} = V_{Security} \cdot TR_{Security}$$

כאשר:

- $WPV_{Security}^{Discounted}$ חלק בת הזוג ביתרה שנצברה בשיתוף נכון למועד הקרע
- $V_{Security}$ ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף
- $TR_{Security}$ השיעור להעברה לבת הזוג ביתרה המחושבת למועד הקרע, שנצברה בשיתוף

בכבוד רב,

		
אחראי תחום הערכות שווי וחוות דעת לצרכים משפטיים בלשכה	מנכ"ל הלשכה	נשיא הלשכה
יוסי דקל	רועי פולניצר	פרופ' רמי יוסף
אקטואר ומעריך שווי	אקטואר ומעריך שווי	אקטואר ומעריך שווי

WWW.IAVFA.ORG

רחוב נתן ברניצקי 5, ראשון לציון 7524205, ישראל

077-5070590

153-77-5070590

IAVFA1020@GMAIL.COM